

PEDAGOGISCH BELEID

Kinderdagverblijf de Dirigent

Versie 1.5
December 2016

Tjil! kinderdagverblijf de Dirigent
Dirigentenlaan 19
5049 ED Tilburg
013 - 455 92 98
06 - 54 77 43 68
www.tjil.net
info@tjil.net

Voorwoord

Dit pedagogische beleid beschrijft de visie die Tjil! heeft over het bieden van een veilig leefmilieu voor kinderen in de opvangomgeving bij ons kinderdagverblijf.

Samen met de algemene voorwaarden en de criteria kinderopvang Tjil, vormt het pedagogisch beleid een uitgangspunt voor het pedagogisch handelen van de leidsters. En biedt het een inzicht aan de ouders die van deze opvang gebruik (gaan) maken.

Tijdens het opgroeien van een kind wordt de basis gelegd van zijn/haar ontwikkeling. Het kind zelf en de omgeving waarin het opgroeit zijn invloeden die de richting van een ontwikkeling bepalen. Het maken van een doordachte keuze van een goede opvang is dan ook een belangrijke beslissing.

Tjil! kinderdagverblijf de Dirigent

Tjil! Kinderdagverblijf de Dirigent is gevestigd binnen MFA Dirigent.

In deze Multi Functionele Accommodatie bevinden zich onder andere 2 scholen: de Regenboog en Aboe el Chayr. Daarnaast zijn hier het consultatiebureau, een peuterspeelzaal en maatschappelijk werk (IMW)gevestigd.

De 2 basisscholen hebben een gemeenschappelijke ouderkamer waar veel activiteiten plaatsvinden.

Tjil bevindt zich aan de voorzijde van het pand, tussen het IMW en een peuterspeelzaalgroep. Wij kiezen ervoor om de entree van het kinderdagverblijf via de tuin te maken, zodat we niet door de gang bij andere organisaties hoeven te lopen. Tjil! Dirigent is een VVE locatie waar we met het programma Uk en Puk werken.

Per schooljaar vinden er 4 overlegmomenten plaats samen met de 2 basisscholen, peuterspeelzaal en Tjil om een aantal gezamenlijke (VVE) activiteiten te overleggen. Hierbij kun je denken aan bijvoorbeeld de nationale voorleesdagen.

Per schooljaar 2016-2017 is er ook een locatieplan (geschreven door Basisschool, waar Kinderdagverblijf Tjil wordt meegenomen) waarin oa gezamenlijke cursussen staan beschreven.

Met het IMW hebben we de afspraak dat we op hen kunnen terugvallen bij calamiteiten.

Zij zitten in het gebouw precies naast ons en vanuit de tuin kunnen we zelfs bij hen op het raam kloppen. Zij hanteren ook geen 40 weken rooster en zijn in de schoolvakanties ook gewoon aanwezig in het gebouw.

Geluk van het kind staat centraal

Het is voor zowel ouder, kind als voor de leidster belangrijk dat zij zich gelukkig voelen met de opvang en elkaar vertrouwen. Ouders stellen een groot vertrouwen in een leidster door hun meest waardevolle geluk in handen te leggen van de leidsters. Ouders mogen er zeker van zijn dat hun kind in een veilige en verantwoorde omgeving wordt opgevangen.

Voor de leidster betekent dit een grote verantwoordelijkheid. Het pedagogisch beleid van Tjil! biedt de leidsters handvatten om een veilig leefmilieu te creëren voor een kind in ons kinderdagverblijf. In de wet kinderopvang zijn wettelijke kaders bepaald waaraan het pedagogisch beleid dient te voldoen en deze moet in de praktijk bruikbaar zijn voor de leidsters. Het gaat immers om het geluk en de opvoeding van het kind tijdens de opvang.

Om het geluk van het kind en de groep te waarborgen wordt er goed gekeken naar de kinderen zelf.

Wanneer een kind extra zorg of aandacht vraagt proberen wij deze zo veel mogelijk te geven en dit te bespreken met ouders.

Hierdoor is het niet vanzelfsprekend dat een kind een extra dag kan komen of van dag kan ruilen. In dit geval kijken wij naast de beschikbare plaatsen in onze planning ook naar de groepssamenstelling op deze dag. Dit doen wij om de emotionele veiligheid van de kinderen te kunnen waarborgen. Wij bespreken zo een situatie natuurlijk altijd met u, als ouder.

Nb. Wanneer wij schrijven over 'leidster' (vrouwelijk) heeft dit tevens betrekking op 'leider' (mannelijk)

Inhoudsopgave

Pedagogisch beleidsplan

- emotionele veiligheid
- persoonlijke competentie
- sociale competentie
- normen en waarden

Factoren voor een goede opvangomgeving

Wenbeleid Tjil

Samenwerking met ouders

Visie

Dagprogramma

Activiteiten

Groepsgrootte

Vier ogen principe

Achterwacht

VVE

Protocol vermoeden kindermishandeling

Volgen en signalering

Klachtenregeling

Oudercommissie

Klachtenregeling oudercommissie

Recht op bescherming van privacy

Het Pedagogisch beleidsplan van Tjil!

De vier richtinggevende basisdoelen uit de wet kinderopvang, beschreven door van professor J.M.A. Riksen-Walraven worden door Tjil! als uitgangspunt genomen voor het pedagogisch beleid. Zij omschrijft deze doelen als volgt:

'Als de vier pedagogische basisdoelen van de opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang beschouw ik het aanbieden aan kinderen van:'

- Een gevoel van **emotionele veiligheid**
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van **persoonlijke competenties**
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van **sociale competenties**
- De kans om zich **waarden en normen**, de "cultuur" van een samenleving, eigen te maken.

Een leidster kan 5 manieren inzetten om aan de pedagogische basisdoelen te werken:

1. **De interactie tussen verzorger en kind.** Dit gaat over de manier waarop de leidster een kind steunt, begeleidt, voorleeft, corrigeert, uitdaagt en beschermt. Wat doe je om een goede leidster te zijn?
2. **De binnen- en buitenruimte.** Dit gaat over de manier waarop een leidster gebruik maakt van alle ruimten waar de opvang plaatsvindt, het indelen en inrichten van de fysieke omgeving, de zorg voor kwaliteit van lucht en licht, de aandacht voor sfeer en functionaliteit van ruimten.
3. **De groep.** Dit gaat over de manier waarop een leidster de aanwezigheid van de kinderen en volwassenen binnen de groep inzet voor het leren van en met elkaar. Hoe benut zij de kansen die de beschikbaarheid en bereikbaarheid van zo veel verschillende mensen biedt?
4. **Het activiteitsaanbod.** Dit gaat over de manier waarop een leidster kiest voor een bepaald aanbod. Hoe geeft een leidster kinderen de kans om te ontdekken en om spelend te leren, om zichzelf en elkaar te leren kennen in spelvormen?
5. **Het spelmateriaal.** Dit gaat over de mate waarin het materiaal beschikbaar is en de manier waarop het beschikbaar wordt gesteld voor kinderen. Is er een aanbod van gesloten en open materialen, zijn alle middelen aanwezig die bijdragen aan het doel van ontwikkelingsgericht spel?

Per basisdoel worden in dit plan de 5 manieren van "pedagogische inzet" omschreven die wij belangrijk vinden voor een gezonde ontwikkeling van het kind.

Emotionele veiligheid

Het is belangrijk voor het kind dat het “emotionele veiligheid” ervaart tijdens de opvang. Het draagt bij aan het welbevinden en het geluk van het kind. Vanuit de emotionele veiligheid kan het kind op ontdekking uit en gaat het nieuwe uitdagingen aan.

1. De interactie tussen de leidster en het kind.

Er zijn binnen kinderopvang Tjil 3 vaste leidsters. Vooral in de eerste levensjaren is het bevorderlijk voor een kind dat het weet waar aan toe te zijn. De drie vaste leidsters bieden de kinderen hun houvast aan het dagelijks leven.

Een van de belangrijkste punten bij interactie met een kind is je eigen in te kunnen leven in de belevingswereld van de kinderen. Door sensitieve responsiviteit (goed communiceren met de kinderen) kun je het zelfvertrouwen van een kind al versterken. Daarnaast kun je als leidster ook het zelfvertrouwen versterken door hem/haar uitleg te geven en positief te benaderen.

Wanneer je een kind observeert in zijn/haar gedrag, luistert naar de signalen van het kind en weet deze signalen te beantwoorden op een manier die door een kind begrepen en gewaardeerd wordt. Dan zal het kind deze gevoelens positief beantwoorden. Hierdoor kan een hechte vertrouwensrelatie ontstaan tussen leidster en kind. Deze vertrouwensrelatie is dan weer van belang om een veilig klimaat te scheppen voor het realiseren van de andere pedagogische doelen.

2. De binnen- en buitenruimte.

Een goed doordachte inrichting van de opvangruimte kan bijdragen aan een gevoel van geborgenheid. Met aandacht voor lichtinval, luchtkwaliteit, instelling van juiste temperatuur, kleuren, weerkaatsing van geluiden en indeling van de ruimte kunnen we heel veel bereiken. We zorgen voor vaste, herkenbare plaatsen in de ruimte voor bepaalde spelvormen waarin het kind wordt uitgedaagd om te spelen of juist tot rust kan komen, even alleen of samen kan spelen. Door een scheiding aan te brengen in spelvormen, materialen, kastindeling en dit af te stemmen op de leeftijdscategorie, zorgt de indeling van de ruimte voor een structuur aan het spel die aansluit aan de behoefte van het kind.

3. De groep.

Wanneer kinderen elkaar regelmatig in de week zien, kunnen zij elkaar goed leren kennen en ontwikkel je in de vertrouwde groep gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid naar elkaar toe. Een vaste groep kan een basis zijn voor het ontwikkelen en leren van het sluiten van vriendschappen op een jonge leeftijd. Door rekening te houden met de groepssamenstelling, een balans te vinden in leeftijd, geslacht het aantal kinderen en combinaties van kinderen, kunnen we van de groep een vertrouwde omgeving maken waarin een kind zich emotioneel veilig kan voelen om contact te leggen met anderen. Kinderen samen laten spelen, werken en delen bevordert de vriendschap. Maar ook door het afspreken van omgangsregelsbinnen de groep, deze consequent te hanteren en kinderen leren elkaar daarop aan te spreken vergroot je de emotionele veiligheid binnen de groep. Het draagt bij tot gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bepalen van de sfeer, groepsgevoel en ieders welbevinden in de groep.

4. Het activiteiteenaanbod.

Het is van belang een balans te brengen in groepsactiviteit, zelfgekozen en individueel spel. Door de mogelijkheid te bieden aan een kind dat het zijn eigen activiteit kan kiezen krijgt een kind ruimte voor eigen initiatief en de kans om te ontdekken en om spelend te leren. Door structuur aan te brengen in de dag en te werken met een dagindeling maken we ruimte voor verschillende vormen van spelmogelijkheden. Wanneer je een kind de keuze laat uit een beperkt aantal, maar verschillende spelmogelijkheden die aansluit aan de behoefte en ontwikkeling van het kind kun je optimale betrokkenheid creëren en stimuleren in de activiteit. Het bieden van rituelen bij bepaalde activiteiten als de maaltijd, slapen, verjaardag, feesten, nieuw kind, afscheid of thema's breng je herkenningspunten aan in de dag van het kind waardoor het kind zich vertrouwd voelt.

5. Het spelmateriaal.

Wanneer speelgoed is geordend naar leeftijd, vaardigheid, gebruik voor binnen of buiten en er afspraken zijn gemaakt over hoe, door wie en waar bepaald materiaal gebruikt mag worden, draagt dit bij in het herkennen en vertrouwen krijgen in zijn omgeving. Het bieden van steun en begeleiding aan het spelmateriaal, aan te sluiten bij het spelmoment en spelniveau van een kind, kan helpen om een geluismoment voor het kind te creëren. Een kind ervaart dan een gevoel van trots en tevredenheid over het eigen kunnen, een moment van innerlijke groei en toenemend zelfvertrouwen.

Persoonlijke competentie

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld de brede persoonlijke kenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Bij jonge kinderen zijn de mogelijkheden om te onderzoeken en spel, de belangrijkste middelen om grip te krijgen op hun omgeving. Door de ontdekkingstocht van een kind leert hij/zij nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens in het spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en verbeterd. Hoe beter de kwaliteit van de ontdekkingsmogelijkheden en het spel, hoe beter de kansen voor een kind om hun persoonlijke kenmerken als creativiteit, onafhankelijkheid en veerkracht te ontwikkelen.

1. De interactie tussen de leidster en kind.

Wanneer een kind door uitdaging en begeleiding, wordt gestimuleerd om op ontdekkingstocht te gaan en zijn/haar bevindingen in een spel uit kan proberen, worden de voorwaarden geschept voor een kind om zich persoonlijk te ontwikkelen. Je stimuleert het kind door te benadrukken wat het al kan, grenzen te verleggen, het kind te belonen, prijzen en te complimenteren. Ook door deel te nemen aan het spel, te observeren, leermomenten te creëren, een kind de juiste vragen te stellen en aanwijzingen te geven kunnen we een kind laten ontdekken.

2. De binnen- en buitenruimte.

De inrichting van de ruimte is bepalend voor het feit of een kind zich veilig voelt om ongestoord te kunnen spelen.

Tijl Dirigent heeft meerdere speelhoeken in de ruimte. Denk hierbij aan de huishoek, leeshoek, zintuigenhoek en bouwhoek.

Voor jonge kinderen is het van belang de gelegenheid en uitdaging te krijgen voor motorisch spel omdat dit voor hen een belangrijke bron is voor het opdoen van ervaringen waarin hun persoonlijke kenmerken worden ontwikkeld. Dit hoeft niet alleen in het spel te gebeuren maar kan ook door het meedoen aan dagelijkse activiteiten in de opvang of daarbuiten. Het is van belang dat de ruimte mogelijkheden biedt die aansluit op de leeftijd en ontwikkelingsstadium van het kind.

3. De groep.

De aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten is ook hierin bepalend. Wanneer er een vaste groepssamenstelling is krijgt het kind de mogelijkheid om andere kinderen beter te leren kennen. Zij zullen meer samenspelen en hun spel is van een hoger niveau. Er zijn veel leermomenten voor een kind door deel te zijn van een groep zoals: ervaringen delen met en van andere kinderen, emoties delen, om te gaan met gewenst en ongewenst gedrag, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste / jongste of oudste zijn.

4. Het activiteiten aanbod.

Het kind kan, met de activiteit die worden aangeboden, persoonlijkheidskenmerken ontdekken. Waaronder zelfvertrouwen, interesse en initiatief. Het is van belang dat we de mogelijkheid bieden voor spel, door een aanbod van activiteiten, die aansluit bij het ontwikkelingsniveau de interesse van het kind. Het aanbod van activiteiten geven uitdaging in zijn/haar kunnen op verschillende gebieden zoals: communicatie, taal, creativiteit, muziek, bewegen, dans, motoriek. De activiteiten die ons kinderdagverblijf aanbiedt schept kansen voor zowel individuele als groep leermomenten.

5. Het spelmateriaal.

Binnen ons kinderdagverblijf zorgen we voor spelmateriaal dat past bij de leeftijd van het kind, de ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het speelgoed heeft eigenschappen die leiden tot zowel individueel spel als samenspel. Het speelgoed stimuleert de ontdekking van eigen persoonlijkheidskenmerken zoals zelfvertrouwen, interesse en initiatief.

Sociale competentie

Sociale competenties zijn vaardigheden die je bezit om in het maatschappelijke leven sociaal en emotioneel te functioneren, waarbij iemand rekening houdt met zowel zijn eigen belangen als die van een ander.

1. De interactie tussen de leidster en kind.

Situatie afhankelijk dient de leidster binnen ons kinderdagverblijf sturend, ondersteunend, stimulerend en corrigerend te zijn. De leidster stimuleert het samenwerken, samen delen, samen ervaren, samen spelen tussen kinderen onderling. Een leidster biedt een kind sociale gedragsregels waarin het kind leert om zich in een ander te kunnen verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

2. De binnen- en buitenruimte.

De inrichting en het gebruik van de ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaringen. Door afwisseling te brengen tussen rustige plekken en actieplekken. Hoekjes te creëren waar kleine groepjes, maar ook meerdere kinderen tegelijk samen iets kunnen ondernemen.

3. De groep.

De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties en de mogelijkheid tot het verwerven van sociale kennis en vaardigheden. De leidster speelt hierin een belangrijke rol. Door het voeren en begeleiden van tafelgesprekken, kinderen leren kijken en luisteren naar elkaar, afspraken maken over het om de beurt spreken, conflicten tussen kinderen in goede banen te leiden. Je kunt de groep als leeromgeving benutten door emotionele gebeurtenissen in de groep, het gezin, land en de wereld onder begeleiding te bespreken met kinderen.

4. Het activiteiten aanbod.

Wanneer we activiteiten organiseren zorgen we ervoor dat deze aanzetten tot wisselende groepssamenstellingen en variatie aanbrengt in bezigheden met kleine groepjes en in de grote groep. Het kind leert dan om te gaan met verschillende kinderen in de groep. Om sociale vaardigheden mee te geven in het aanbod van de activiteit kijken we naar de inhoud van de activiteit, of het kinderen stimuleert tot het gezamenlijk ervaren van o.a. spelen, praten, luisteren, werken, plezier maken, pret, succes, delen, wachten, rekening houden met anderen. Door het gebruik van het fantasiespel, "doen alsof"-situaties naspelen leren we het kind om te laten gaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustraties, conflicten, boosheid en verdriet en het kind de gelegenheid te bieden om competitie en zijn/haar eigen verworven vaardigheden te tonen en te ervaren.

5. Het spelmateriaal.

De keuze voor spelmateriaal voor zowel individueel en gezamenlijk spel draagt bij aan het sociaal ervaren en leren van een kind. Kinderen kunnen op verschillende manieren “samen” spelen. Parallel spel wil zeggen dat de kinderen naast elkaar spelen met dezelfde speelgoed zonder dat er sprake is van interactie tussen beide. Dan heb je nog toekijkend spel; hierbij kijkt een kind alleen naar het spel van anderen zonder zelf mee te doen. Hiernaast heb je nog het associatief spel; hierbij gaan de kinderen de interactie aan terwijl ze met hetzelfde speelgoed spelen. En als laatste heb je nog het coöperatief spel; dit wil zeggen dat ze echt met elkaar spelen, vaak zonder materiaal. Bij deze laatste spelvorm bedenken ze bijvoorbeeld wedstrijdjes. Het kind wordt in een gezamenlijk spel aangezet tot samen ervaren van o.a. plezier, pret en succes. Bij het aanschaffen van speelgoedmateriaal letten we op leeftijd, ontwikkeling, geslacht, sociale en culturele achtergrond, de verschillen in interesse en concentratie. Ook kijken we naar de behoefte van het kind in spanning, rust, gezelligheid en uitdaging in het spel. Door te onderzoeken en te observeren in de groep komen we erachter of het spelaanbod aansluit in de behoefte van de groep.

Waarden en normen

Kinderen moeten de kans krijgen om zich waarden en normen, de “cultuur” eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Omdat we binnen ons kinderdagverblijf te maken hebben met een aantal verschillende culturen, is het dus de bedoeling dat de kinderen integreren in de samenleving. In elke groep bestaan regels die bepalen welk gedrag goed of fout, beleefd of onbeleefd, toegestaan of verboden is. Deze regels geven aan welk gedrag in de groep “normaal” en “abnormaal” gevonden wordt. Deze regels heten dan ook normen. Een norm geeft aan wat de groepsleden van elkaar verwachten over hoe men zich behoort te gedragen. Deze normen zijn gebaseerd op waarden. Een waarde is de waardering die je hecht aan bepaald gedrag, ding of gebeurtenis. Normen vergemakkelijken het samenwerken in de groep, omdat je kunt weten wat je van anderen mag verwachten en wat er van jou verwacht wordt. Daarom is het erg belangrijk voor een kind te weten welke normen er op een bepaald moment in de groep bestaan.

1. De interactie tussen de leidster en kind.

Door de reacties van een leidster ervaart het kind de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. De reacties van de leidster geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van het kind, maar worden door het kind ook overgenomen in hun eigen gedrag tegenover andere kinderen of volwassenen. We maken dan ook de basis omgangsvormen als, op je beurt wachten, een hand geven, niet door elkaar praten, dankjewel/alsjeblieft gebruiken, duidelijk aan een kind. We doen ook de omgangsvormen voor en leren deze de kinderen aan in bepaalde situaties als toiletgebruik, bijleggen van ruzie, gedrag tijdens gebruik van maaltijden, gedrag tijdens spel etc. Een kind duidelijkheid geven in de aanpak wanneer het zich niet aan de regels houdt is ook van groot belang. Wat zijn de gevolgen wanneer het kind zich niet houdt aan de afspraak, leg uit waarom die afspraak belangrijk is, geef het kind inzicht in de overtreding en geef uitleg wat er wel wordt verwacht van het kind. Het is belangrijk dat je als leidster niet het kind, maar het gedrag van het kind afkeurt. Wij doen dit dus door de kinderen regelmatig complimentjes te geven over de dingen die goed gaan.

2. De binnen- en buitenruimte.

We regelen het gebruik van de verschillende ruimten door duidelijke afspraken te maken over wat er wel en niet kan en mag in de opvangruimte. Afspraken maken over hoe het kind en de leidster zich aan de afspraken gaan houden zijn dan ook belangrijk. We geven uitleg aan het kind wanneer er zich een uitzondering op de regel voordoet. Door afspraken te maken over het gezamenlijk opruimen van de ruimte, taalgebruik, geluid en gedrag zorgen we ervoor dat de ruimte leefbaar en aangenaam blijft voor alle kinderen.

3. De groep.

Kinderen kunnen tijdens de opvang in aanraking komen met andere culturen en verschillende levensopvattingen. De groepsamenstelling biedt dan ook een aanvulling op de leerprocessen die een kind opdoet binnen het eigen gezin. In een groep doen zich “leermomenten” voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen, bij verdriet, pijn, samen iets leuks of ontroerends meemaken, gebeurtenissen die plaatsvinden in en buiten de groep. Door het bespreken van deze leermomenten en het maken van afspraken over omgangsvormen binnen de groep leren kinderen normen en waarden van elkaar.

4. Het activiteiten aanbod.

Door met de keuze van een activiteit aan te sluiten op gebeurtenissen in “het echte leven” in het gezin, de omgeving en de wijk brengen we waarden en normen dicht bij het kind. Denk daarbij aan bepaalde jaaractiviteiten die aandacht geven aan verschillende culturele en religieuze vieringen en rituelen. We zorgen voor vaste terugkerende momenten op de dag zoals maaltijden waar we een sociale activiteit van maken door samen aan tafel te eten. Door activiteiten te plannen die aansluiten op de leef- en belevingswereld van kinderen en bezoeken te brengen aan plaatsen waar iets gebeurt zoals een bibliotheek, consultatiebureau, school, winkel, bakker, slager, fietsenmaker, kinderboerderij enz. brengen we een natuurlijke verbinding tussen de verschillende normen en waarden in de verschillende culturen binnen de Nederlandse samenleving.

5. Het spelmateriaal.

Door het aanbieden van speelgoedmateriaal dat het kind wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals o.a. keukenattributen, serviesjes, poppen, bedjes, auto's, verkleedkleden om rollenspellen te oefenen, gereedschap, dokterspullen enz. dragen we bij aan het eigen maken van de normen en waarden. Door afspraken te maken over het kiezen, gebruiken en opruimen van spelmaterialen leer je kinderen bewust om te gaan met het speelgoedmateriaal. Ook stimuleren we de fantasie bij de kinderen door deze alledaagse spullen

Factoren voor een goede opvangomgeving

Naast het pedagogisch handelen van een leidster zijn er nog een aantal zaken belangrijk voor een goede opvangomgeving bij het kinderdagverblijf en worden in dit gedeelte van het pedagogisch beleid beschreven

Wenbeleid

Wanneer er een nieuw kind start bij Tjil!, vindt vooraf een gesprek plaats tussen de ouders en een medewerk(st)er van Tjil!. In dit gesprek wordt de visie van Tjil! vertaald, de werkwijze en is er de mogelijkheid voor ouders vragen te stellen. Eventuele bijzonderheden omtrent (de ontwikkeling van) het kind kunnen hier tevens besproken worden. Wanneer ouders ervoor kiezen hun kind daadwerkelijk bij Tjil! te plaatsen, dan ontvangen zij een uitgebreid intakeformulier. Hierop worden onder andere het dagelijks ritme, eetgewoonten, gezinssamenstelling en slaapgewoonten van het kind omschreven. Is het kind op moment van inschrijven nog niet geboren, of gaat het om een pasgeboren baby, dan is kort voor aanvang van de opvang nog contact tussen de ouders en Tjil! om het dagritme door te nemen, aangezien het dagritme van een baby regelmatig wijzigt.

Daarnaast mag een nieuw kind eenmaal gratis komen oefenen. Zo kan een kind alvast een keer komen wennen, voordat de ouder 'echt' werken is. Ook voor de ouder kan dit prettig zijn. Wanneer de medewerk(st)er van Tjil! in de loop van deze wendag vragen heeft, zal altijd telefonisch contact worden gezocht met de ouders. Ouders worden dan ook verzocht op een wendag telefonisch bereikbaar te zijn.

Bij Tjil! is het de afspraak dat een kind minimaal de eerste 3 keer door één, uiterlijk 2, pedagogisch medewerkers begeleid en verzorgd wordt. Dit om de emotionele veiligheid van een kind in een toch al nieuwe omgeving beter te waarborgen. Deze pedagogisch medewerker begeleidt het kind ook in het kennismaken met de andere kinderen en andere pedagogisch medewerkers.

Samenwerking met ouders

Om goede opvang voor het kind te kunnen realiseren, moet er specifieke informatie worden overgedragen en uitgewisseld over de gedragingen en de verzorging van het kind. Het pedagogisch werkplan wordt aan de ouders voorgelegd zodat de ouders kunnen beoordelen of deze opvoeding enigszins op eenzelfde lijn ligt als de opvoeding in de thuissituatie. Het is voor een kind veilig en herkenbaar wanneer de verzorging bij ons kinderdagverblijf en thuis op elkaar worden afgestemd. Tijdens een intake gesprek met een ouder, die bij voorkeur plaatsvindt voor aanvang van de opvang, wordt de verzorging en het gedrag van het kind besproken en schriftelijk vastgelegd in een intakeformulier. Tijdens de opvang vindt er overdracht plaats tussen de ouder en leidster, over gebeurtenissen tijdens het verloop van de dag bij het kinderdagverblijf en thuis. Zodat iedere verandering in de verzorging en het gedrag van het kind wordt besproken tussen de partijen om de opvang in de toekomst goed te kunnen blijven uitvoeren.

Wanneer ouders incidenteel een middag extra opvang nodig hebben, kunnen ze dit aanvragen bij Linda via mail linda@tjil.net

Samen gaan we dan kijken wat er mogelijk is.

Visie

De visie die Tjil! aanhangt heeft vooral te maken met de betrokkenheid van waaruit Tjil! werkt. De lijntjes binnen Tjil! zijn kort. Zo hebben alle locaties een eigen mobiele nummer, zodat er buiten bellen en mailen ook heel makkelijk geappt kan worden en foto's doorgestuurd worden naar

de ouders. Buiten de pedagogisch medewerkers zijn de (assistent)leidinggevendenden ook mobiel bereikbaar. Daar wordt dankbaar gebruik van gemaakt.

Door deze betrokkenheid willen wij het gevoel van veiligheid en geborgenheid van de kinderen en ouders vergroten.

Ook het (zelf)vertrouwen van het kind willen wij hierdoor stimuleren.

De kinderen leren elkaar snel en goed kennen en voelen zich snel op hun gemak.

Daarnaast hebben de kinderen vertrouwde leidstergezichten. Er staan maximaal drie vaste leidsters op het kinderdagverblijf en zij zijn ook de hele dag aanwezig. Deze gezichten worden daardoor een vertrouwd en herkenbaar gezicht voor de kinderen. De leidsters zijn uiteraard gediplomeerd (minimaal SPW-3) en bezitten de persoonlijke kwaliteiten om kinderen te begeleiden.

Ook worden stagiaires en vrijwilligers ingezet, ter ondersteuning van de vaste leidsters en om nog meer persoonlijke aandacht aan elk kind te geven.

De communicatielijnen tussen ouders en Tjil is heel kort, doordat er slechts drie vaste leidsters aanwezig zijn. Deze leidsters zijn ook degenen met wie de ouders het meeste contact hebben.

De ouders leren op deze manier de leidsters snel kennen en kunnen ook vragen stellen, wat altijd mogelijk is. Door het goede en zeer persoonlijk contact met de leidster laten ouders hun kind met een gevoel van vertrouwen en veiligheid achter.

Er wordt naar de ontwikkeling van het kind gekeken en hier spelen we op in. We willen het kind in zijn ontwikkeling stimuleren en verder helpen. Tjil! probeert zoveel mogelijk in te spelen op de persoonlijke wensen van ouders en de behoeftes van het kind.

Tjil! werkt volgens een pedagogisch beleidsplan dat speciaal is afgestemd op onze visie en de manier waarop wij inspelen op de 4 competenties van de Wet Kinderopvang; emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en de overdracht van normen en waarden.

Het pedagogisch beleidsplan gebruiken we als handboek. Een exemplaar van dit plan is altijd in te zien via onze website. (www.tjil.net)

Dagprogramma

Tjil! hanteert een dagprogramma welke als richtlijn gebruikt wordt.

Dagprogramma van Tjil!:

7.00 – 9.30 Kinderen worden gebracht / speeltijd

9.30 – 10.00 opening van de dag met fruit en drinken

10.00 – 11.30 Speeltijd/ activiteit

11.30 – 12.30 Broodmaaltijd

12.30 – 14.30 Slapen / activiteit

14.30 – 15.00 Koekje en drinken

15.00 – 16.00 Speeltijd/activiteit

16.00 – 18.00 Kinderen krijgen een tussendoortje aangeboden en worden opgehaald.

Wij merken dat het dagprogramma veel houvast biedt aan de kinderen. Kinderen herkennen het dagprogramma en dit biedt veiligheid.

Kinderen vanaf ongeveer 1,5 jaar volgen het dagprogramma. Voor de baby's hanteren wij zoveel mogelijk het dagritme van de baby zelf.

Wij bieden de mogelijkheid om kinderen hier overdag te laten slapen. Dit gaat in overleg met de ouders. Soms wordt er van het dagprogramma afgeweken voor bijvoorbeeld een activiteit buiten de deur.

Activiteiten

Tjil! onderneemt regelmatig verschillende activiteiten met de kinderen. Een kleine greep uit de activiteiten:

- o buitenspelen
- o knutselen of tekenen
- o dansen/zingen
- o muziek maken met instrumentjes
- o puzzelen
- o boekjes lezen en voorlezen
- o verkleden/rollenspellen
- o spelen in de verschillende hoeken zoals keukenhoek, bouwhoek of poppenhoek.

Als het weer het toelaat zijn we veel buiten met de kinderen om fijn te wandelen, takken te zoeken, naar de speeltuin of kinderboerderij te gaan of om gezamenlijk een boodschap te gaan doen.

Tjil! hanteert de Nederlandse feestdagen en probeert hier ook met activiteiten zoveel mogelijk op in te spelen. Hierbij kun je denken aan Carnaval, Pasen, Moederdag, Vaderdag, Sinterklaas en Kerstmis.

Ook gaan de verjaardagen van de kinderen niet onopgemerkt voorbij.

Groepsgrootte

Kinderdagverblijf Tjil Dirigent bestaat uit een één verticale groep (hierin zitten kinderen van de leeftijd 0 tot 4), waar maximaal 15 kinderen per dagdeel komen spelen. Op deze manier is er veel persoonlijke aandacht en zijn de kinderen bekend voor elkaar. Dit optimaliseert de vertrouwensbanden, sociale contacten en waarborgt de veiligheid voor een kind. Groot genoeg om voldoende uitdaging te bieden en klein genoeg om persoonlijke aandacht te geven.

Vier ogen principe

Vanaf 1 juli 2013 gaat de wet van het vier ogen principe in werking. Dit houdt in het kort in dat ten alle tijden minimaal 2 volwassenen aanwezig dienen te zijn in het kinderdagverblijf. Als kleinschalig kinderdagverblijf waarborgen wij dit uiteraard ook.

Omdat het een kinderopvanglocatie op zich betreft hebben wij gekozen voor onderstaande oplossing:

- 2 pedagogisch medewerkers wanneer de groep dit nodig heeft.
- 1 pedagogisch medewerker met stagiaire of vrijwilliger
- Ouders en medewerkers binnen de MFA kunnen ten alle tijden bij ons binnen lopen

Achterwacht

Vanaf Januari 2016 hebben we het rooster zo opgesteld dat we altijd met minimaal 2 personen aanwezig zijn. Dit kan zijn 2 of meerdere pedagogisch medewerkers, dit kan zijn 1 pedagogisch medewerkster met een stagiaire of vrijwilliger. Mocht er tussen breng en haal momenten en/of pauzemomenten iets zijn kunnen we altijd terugvallen op Raymon/Sabrina/Linda, maar ook op Kinderdagverblijf de Heikant. Daar zijn altijd meerdere pedagogisch medewerkers aan het werk. Bij noodsituaties mogen wij terugvallen op onze burens, het IMW, we hebben hun telefoonnummer voor calamiteiten en we mogen ook altijd binnen lopen indien nodig.

VVE

KDV de Dirigent is een VVE locatie, VVE staat voor Vroeg en Voorschoolse Educatie. we werken extra aan de (taal)ontwikkeling van de kinderen. Dit doen we onder andere met het programma Uk & Puk. Hierbij wordt met thema's gewerkt. Ook werken we met dagritme kaarten en woordkaarten. Puk wordt overal bij betrokken op de groep en kan dus ook niet meer gemist worden.

We evalueren we de thema's en proberen ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de activiteiten die we uitvoeren met de kinderen. Dit doen we door middel van mondelinge overdrachten, nieuwsbrieven, het delen van foto's en berichten op onze Facebook pagina.

Ook hierin hebben we een samenwerking binnen de MFA, met de scholen, peuterspeelzaal, basisschool de regenboog, basisschool de aboe en de ouderkamer. Hierbij worden gezamenlijke thema's besproken, het deelnemen van gymlessen op de scholen voor onze peuters (en eventueel andere activiteiten)

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Bij het vermoeden van kindermishandeling maken wij gebruik van demeldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. De ouder kan bij vermoeden contact opnemen met Tjil! of de meldcode raadplegen via onze website. Wij verplichten ons ertoe elke melding discreet in behandeling te nemen en na onderzoek door te verwijzen naar de daartoe bevoegde instanties. Men kan zich ook anoniem melden bij veilig thuis.

www.vooreenveiligthuis.nl

Volgen & Signalering

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en eigen manier. Wij vinden het ook erg belangrijk dat kinderen de ruimte en de vrijheid krijgen om zich op hun eigen tempo te kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Bij Tjil volgen wij de ontwikkeling van de kinderen door middel van het observatie instrument KIJK!. Kijk! is een instrument voor het in kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen en het ontwerpen van een daarop afgestemd ontwikkelingsgericht activiteitsaanbod. Kijk! is een observatieinstrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd. Het Kijk! registratiemodel wordt twee keer per jaar ingevuld.

In de tussentijd worden de kinderen dagelijks geobserveerd door de pedagogisch medewerker tijdens door de kinderen zelf gekozen activiteiten en de door de leidster georganiseerde activiteiten. Gegevens worden per ontwikkelingsgebied en leerlijn verzameld en genoteerd.

Twee keer per jaar worden de gegevens per kind digitaal verwerkt. Na het invullen van de observatie, worden er oudergesprekken ingepland. Dit gebeurt in april en in oktober.

Het Kijk! Instrument geeft aan dat een kind een half jaar achter of voor mag lopen in de ontwikkeling, zonder dat dit als 'zorgwekkend' beschouwd wordt. Mocht er na deze observatie blijken dat een kind achterloopt, wordt dit met ouders besproken. Meestal signaleren we een achterstand bij een kind al wel eerder dan tijdens het observatie moment. Als we dat signaleren overleggen we dat eerst met de collega's onderling.

Ook wordt het dan met ouders besproken, we vragen dan ook of het hun thuis ook al is opgevallen. In eerste instantie wordt dit gewoon tijdens een haal of breng moment van de kinderen besproken.

Mocht er echt een achterstand zijn of een actieplan gemaakt moeten worden, kunnen we altijd een extra gesprek in plannen. Mochten we vinden dat er een doorverwijzing naar andere instanties nodig is dan geven we ouders advies hierin, dit omdat wij op dit moment zelf nog niet rechtstreeks doorverwijzen naar externe instanties

Bij twijfels mogen we ten alle tijden mbt ontwikkeling een ib'er van d'n hazennest inschakelen voor advies of eventuele observaties (dit gaat natuurlijk altijd in overleg met ouders). Bij kdv de Dirigent is een HBO coach die hier 4 uur per week ondersteuning biedt op/voor de groep, waar we ook terecht kunnen met dit soort vragen. Ook heeft elke locatie een vast aanspreekpunt waarbij de collega's terecht kunnen. Bij kdv de Dirigent is dat Linda Knook.

Klachtenregeling

Bij klachten van ouders, betreffende zaken die te maken hebben met Tjil! of een medewerker van Tjil! , kan men een beroep doen op de interne klachtenprocedure van Tjil!kinderopvang. Wij zijn daarnaastaangesloten bij de geschillencommissie kinderopvang (www.degeschillencommissie.nl) .

Interne klachtenregeling Tjil!

Ouder kan schriftelijk een klacht indienen via het hiervoor bestemde formulier, interne schriftelijke klacht Tjil, te vinden op onze website www.tjil.net . Dit formulier mag gemaild worden naar klachten@tjil.net

Op dit moment bestaat ons managementteam uit 5 personen: 2 houders, 1 leidinggevende, 1 assistent-leidinggevende en 1 coach. De klacht wordt opgepakt door een (assistent-)leidinggevende samen met 1 van de houders.

De ouder wordt op de hoogte gebracht dat de klacht is ontvangen en door wie deze opgepakt wordt. De klacht wordt binnen uiterlijk 3 dagen in behandeling genomen (ligt aan dag en moment van binnenkomst).

Ouder wordt schriftelijk op de hoogte gehouden en ontvangt minstens 1 keer per week een mail met de voortgang van de klacht.

De klacht wordt zo snel mogelijk, ligt aan de aard van de klacht, maar uiterlijk binnen zes weken afgehandeld.

De ouder ontvangt een eindmail van de houder met daarin beschreven waar het om gaat, wat er besproken is en onderzocht is met hierbij de redenen daarvan.

Daaruit voortvloeiend een onderbouwd oordeel en in het oordeel een concrete termijn waarbinnen eventuele maatregelen naar aanleiding van de klacht zullen zijn gerealiseerd.

Wanneer een ouder een geschil heeft met de houder(s) of deze niet met de houder(s) wil bespreken, kan deze ten allen tijde terecht bij de geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl)

Oudercommissie

Kinderdagverblijf Tjil! heeft een oudercommissie ingesteld, welke vertegenwoordigd wordt door een voorzitter of voorzitter. U kunt de oudercommissie bereiken via e-mail oudercommissietjil@hotmail.nl

Klachtenregeling Oudercommissie

Bij klachten van de oudercommissie, betreffende zaken die te maken hebben met Tjil! of een medewerker van Tjil!, kan met een beroep doen op de klachtenprocedure Oudercommissie van Tjil!. Wij zijn aangesloten bij de geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl)

Recht op bescherming van privacy

Persoonlijke gegevens van ouders en kind worden vanzelfsprekend vertrouwelijk behandeld.

Literatuurlijst

Feldman, R. (2009) *ontwikkelingspsychologie* Benelux: Uitgeverij Pearson Education

Hoex, J. & Kwok, S. *pedagogische kwaliteit op orde* (2009) Uitgeverij: NWIZ